

یافته های آسیب شناسی پوسیدگی باله پشتی در ماهیان قزل آلائی رنگین کمان پرورشی

۱- رحیم حب نقی ۲- سعید مشکینی ۳- هومن رحمتی هولاسو ۴- اصغر مرواریدی

گروه پاتوبیولوژی و گروه بهداشت مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه

پست الکترونیکی مسئول مقاله: hoomanrahmati_h@yahoo.com

پوسیدگی باله در ماهیان پرورشی از معضلات مهم صنعت آبرزی پروری است که میزان بالای این عارضه بیانگر عدم بهداشت مناسب کارگاه می باشد. بررسی آسیب شناسی این ضایعه گامی به جلو جهت شناخت هرچه بیشتر این عارضه است. در این مطالعه تعداد ۱۰۰۰ ماهی از ۱۰ مزرعه پرورش ماهی قزل آلا در شهرستان ارومیه برای تعیین میزان شیوع این عارضه مورد مطالعه قرار گرفتند. ماهیان مبتلا به صورت کاملاً تصادفی از میان جمعیت ماهیان جمع آوری شده انتخاب و بعد از نمونه برداری و تثبیت در فرمالین ۱۰٪، مقاطع بافتی تهیه شده با میکروسکوپ نوری مورد مطالعه قرار گرفتند. در بررسی میکروسکوپی باله پشتی مشخص شد که ۸۶٪ موارد به اسفنجی شدن اپیدرم و ۴۱٪ موارد به هیپر پلازی اپیدرم مبتلابودند. در ۱۹٪ موارد هم نکروز و در ۴۶٪ موارد پوسته پوسته شدن و در ۶۵٪ موارد هم نفوذ سلول های التهابی مشاهده گردید. هیپر پلازی با افزایش ضخامت سلول های طبقات اپیدرم تا ایجاد برجستگی های پایپلر و چین دار شدن اپیدرم متفاوت بود. در موارد زیادی هیپر پلازی همراه با اسفنجی شدن بوقوع پیوسته و همراه هم دیده می شدند. اسفنجی شدن با تورم آبکی سلول های لایه بازال و لایه های فوقانی و ادم بین سلولی مشخص گردید. روند پوسته پوسته شدن با ایجاد فاصله بین دستجات سلولی فوقانی و تحتانی مشاهده گردید که معمولاً تجمع آب به صورت لایه ای در مابین طبقات اپیدرم باعث آن شده بود. تمامی موارد فوق درجاتی از التهاب و نیز انفیلتراسیون سلولی را نشان می دادند که گاهی این نفوذ سلولی بسیار شدید بوده و تمام طبقات پوست و نیز عضلات زیرین را شامل می شد. نوع واکنش سلولی از یک آماس حاد چرکی تا درجاتی از آماس گرانولوماتوزی متغیر بود. از دیگر تغییرات پاتولوژیک مشاهده شده در باله پشتی ماهیان قزل آلائی مورد بررسی می توان به نکروز سلول های اپیدرم اشاره نمود که تقریباً با درجات مختلف در تمام نمونه ها وجود داشت. نکروز سلول های اپیدرم در سه حالت متفاوت نکروز سلول ها همراه با جداشدگی، نکروز سلول های سطحی تر در حالت پوسته پوسته شدن و نکروز سلول های سطحی بدون موارد فوق دیده می شد.

کلمات کلیدی: قزل آلا- باله پشتی- هیپر پلازی- اسفنجی شدن- پوسیدگی باله